Metrotutkijat: Aura teki virheen mutta kaupunki ei kärsinyt

Kaksi kuukautta Helsingin metrohallintoa setvinyt neljän miehen tutkijaryhmä on saanut työnsä päätökseen. Ryhmän asettanut Harri Holkerin johtama metrovaliokunta päätti keskiviikkona julkistaa ryhmän yli satasivuisen raportin.

Ryhmä sekä yhtyy että ei yhdy Uudenmaan lääninhallituksen väittämiin metrohallinnon toimivallan ylityksistä.

Vuonna 1976 solmitusta suuresta metrovaunukaupasta ryhmällä on selvä käsitys: metrotoimikunta ylitti kauppaa tehdessään valtansa ja valtuusto sivuutettiin.

Kaupunginjohtaja Teuvo Auran vaununvalmistajille myöntämät lainat olivat ehkä muodollisesti virheellisiä, mutta vahinkoa ei niistä Helsingille aiheutunut, ryhmä katsoo.

Metrotoimikunnan asettaminen ei sinänsä ollut kunnallislain vastaista, raportti jatkaa.

Helsingin tilintarkastus on toiminut asianmukaisesti, mutta tarkastajien valinnassa pitäisi poliittisten ansioiden lisäksi katsoa asiantuntemusta, ryhmä sanoo.

Ryhmään kuuluivat lakimichinä professori Ecro Backman, oik. lis. Väinö Kiviniitty ja lainsäädäntöneuvos Kari Lehtola sekä tilintarkastajana kauppat. maist. Reino Hyytiäinen.

Selvitys siirtyy nyt Holkerin valiokunnan pohdittavaksi ja lopullisen sanan metrohallinnosta sanoo valtuusto ilmeisesti joulukuun lopulla.

Sivu 8

Ted Kennedy ei pyri presidentiksi ensi vaaleissa

Washington (Veikko I. Pajunen) Yhdysvaltain johtava liberaalipoliitikko Edward Kennedy ilmoitti keskiviikkona perhesyihin vedoten, että hän luopuu kaikista aikeista pyrkiä Yhdysvaltain presidentiksi vuoden 1984 vaaleissa.

Senaattori Kennedyn vapaaehtoinen vetäytyminen presidenttipelistä tuli yllätyksenä, sillä hän on varsin avoimesti kilpaillut demokraattisen puolueen keulamiehen paikasta entisen varapresidentin Walter Mondalen kanssa.

Mondalen lähtöasema liberaalien demokraattien piireissä vahvistui, mutta hänen vahvaksi haastajakseen jäi puolueen vanhoilliseen siipeen tukeutuva senaattori John Glenn, Yhdysvaltain ensimmäinen avaruuslentäjä.

Kennedyn siirtyminen katsomoon sekoitti täysin tähänastiset kaavailut. Myös monet muut tunnetut demokraatit valmistautuvat nyt kilpailemaan puolueen presidenttiehdokkuudesta.

Massachusettsin senaattori Kennedy on vasta 50-vuotias, joten hän voi palata kampailuun 1988.

Uutiskokouksessa hän sanoi "vahvojen poliittisten syiden" puhuvan hänen ehdokkuutensa puolesta, mutta hän luopui siitä perhesyistä. Hän viittasi avioeroonsa ja lastensa vastahakoisuuteen.

Sivu 21

TORSTAI

2. 12. 1982

Jouluun voi jo varustautua leipomalla

Jouluvalmistelut voi aloittaa jo nyt, vaikkapa leipomalla. Samalla voi hyodyntaa erilaiset kotiin hankitut pienkojeet kuten vatkaimet, tehosekoittimet, leikkurit ja yleiskoneet. Itsenäisyyspäivan poytaan ehdotetaan paaruuaksi lampaanrullaa.

Ruokatorstai sivut 16—17

Vuoden pörssivaihto kipuaa 3 miljardiin

Vaikka maassa elellaan lamatunnelmissa, niin ainakaan arvopaperipörssissa se ei ole näkynyt. Marraskuussa kirjattiin uusi ennatys kuukausivaihdossa: 423 miljoonaa markkaa. Myös täman vuoden vaihto nousee uuteen ennätykseen, parhaassa tapauksessa yli kolmen miljardin markan.

Sivu 27

Tänään 44 sivua

Kotimaa	8—11
Mielipide	13
Horisontti	14—15
Ruokatorstai	16—17
Kulttuuri	19
Ulkomaat	21—24
Talous	25—27
Urheilu	29—32
Sarjakuvat	42
Radio/tv	43

* * * *

Yhdysvaltain entinen puolustus- ja energiaministeri James R. Schlesinger tarkkaili helsinkiläistä linnustoa.

Sivu 14

Suu- ja sorkkatauti jo Virossa Matkailijat desinfioidaan

"Suomen—Viron liikenne jatkuu kunnes rajat suljetaan"

Maa- ja metsätalousministeriö pelkää suu- ja sorkkataudin leviämistä Virosta Suomeen. Taudin leviämisen ehkäisemiseksi ministeriön eläinlääkintäosasto suosittaa matkatoimistoille Viron, Latvian ja Liettuan matkojen lopettamista kokonaan.

Matkanjärjestäjät pitävät suositusta kuitenkin vain tiedotuksena matkustajille, jotka saavat itse päättää, lähteäkö vai jäädä Suomeen.

Virosta, Latviasta ja Liettuasta tulevien matkustajien on kuitenkin tästä päivästä lähtien suostuttava desinfiointiin Suomeen saapuessaan. Virossa on suu- ja sorkkatautitapauksia kirjattu viime päivinä kymmenkunta.

Suomalaiset matkatoimistot peruuttavat matkansa vasta, kun Intourist Moskovasta antaa virallisen ilmoituksen rajojen sulkemisesta. Sitä ennen matkat jatkuvat vanhaan malliin laivalla Tallinnaan. Lomamatkat on muuttanut bussikuljetuksen Riikaan juna- tai lentokuljetukseksi.

Matkojen lopettamissuosituksen lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on asettanut tuontirajoituksia, joiden mukaan mm. eläinkunnan tuotteiden tuonti näistä maista on kielletty. Uudenmaan ja Kymen läänin karjanomistajia kehotetaan pitämään sorkkaeläimensä sisällä. Suu- ja sorkkatauti on vaarallisimpia eläintauteja.

Sivu 9

Ostajan ja meklarin tarjoukset kohtaavat turkishuutokaupassa. Sverker Strom

Kettukauppa kävi kehnosti

Turkisten hinnat putosivat odotettuakin alemmaksi

Finlandia-talon turkishuutokaupasta tuli huonoja uutisia noin 2 000 kettuihin erikoistuneelle turkistarhalle, sillä siniketun keskihinta jäi vielä odotettuakin alhaisemmaksi.

Siniketun nahasta maksettiin keskimäärin 276 markkaa. Tasan vuosi sitten nahoista sai 69 markkaa enemmän.

Vaaleiksi jalostetut ja shadow-muunnokset menivät paremmin kaupaksi.

Siniketuista jäi myymättä 38 prosenttia. Tosan huutokaupan meklari halusi tieten tahtoen säilyttää hintatason eikä suostunut polkuhintoihin, sillä samat turkikset lähtevät muihin huutokauppoihin. Turkistuottajat sanovat osan myytävistä nahoista olevan erittäin hyvälaatuisia, joista odotetaan myöhemmin korkeampaa hintaa.

Suomi tuottaa maailmanmarkkinoiden ketunnahoista 70 prosenttia. Turkistuottajat painottavat monipuolisuuden ja laadun merkitystä. Olisi tuotettava myös minkkiä ja entistä korkealaatuisempia nahkoja.

Sivu 25

Finnair: Halvat lentäjät pienkoneisiin tai reitit lopetetaan

Finnair ja sen lentäjien ammattiyhdistys Suomen liikennelentäjäliitto (SLL) kiistelevät siitä, ovatko SLL:n jäsenet liian isopalkkaisia lentämään uusilla noin 30-paikkaisilla koneilla kotimaan ns. kevyreittiliikenteessä.

Eivät ole, väittää Finnairin liikennelentäjien ammattiyhdistys. Se vaatii kevytreittiliikenteessä nykyisin käytettävien 18-paikkaisten Bandeirante-koneiden tilalle hankittavia isompia koneita omien jäsentensä lennettäviksi.

Finnairin pääjohtajan ja kevytreittiliikennettä hoitavan Finnaviationin johtokunnan puheenjohtajan Gunnar Korhosen mielestä Bandeiranten seuraajien miehistökiistassa on vain kaksi ratkaisuvaihtoehtoa. Joko koneet annetaan nykyisten Finnaviationin pilottien lennettäviksi tai niitä ei osteta lainkaan.

Jos koneita ei osteta, kevytreittiliikenne loppuu, kun Bandeirantet on lennetty loppuun. Liikenne aloitettiin vuonna 1979 ja se tuottaa Finnairille nyt tappiota.

Sivu 10

PLO:n edustaja tapaa Stenbäckin tänään

Ulkoministeriön odotetaan tänään torstaina ilmoittavan Palestiinan vapautusjärjestölle PLO:lle, millaisen toimiston järjestö voi perustaa Helsinkiin. Toimiston päälliköksi kaavailtu PLO:n edustaja Fuad Bitar keskustelee asiasta tänään mm. ulkoministeri Pär Stenbäckin kanssa.

PLO olisi halukas avaamaan "poliittisen toimiston", jolla ei olisi diplomaattista asemaa, mutta joka olisi korkeammalla tasolla kuin esimerkiksi Tukholmassa toimiva PLO:n tiedotustoimisto. Ulkoministeriö on tähän asti

Fuad Bitar

karsastanut poliittisen toimiston perustamista mutta katsonut, että ei ole esteitä perustaa toimistoa, jolla olisi lähinnä tiedotusluonteisia tehtäviä.

PLO:n Kyproksen toimiston päällikkönä nykyisin toimiva Bitar sanoi keskiviikkona, että PLO:n ja Suomen hallituksen edustajien neuvotteluissa viime kesäkuussa ennen Libanonin sotaa sovittiin periaattees sa poliittisen toimiston avaamisesta.

Ulkoministeriön poliittisen osaston apulaisosastopäällikkö Jaakko Blomberg kiisti kuitenkin, että mitään yhteisymmärrystä poliittisen toimiston perustamisesta olisi kesällä saavutettu.

Sivu 22

Saudit uhkaavat Suomen laivoja vastatoimilla

Sivu 10

Markku Hainari

Asuntohallituksen virkamies vangittiin lahjuksista

Keskusrikospoliisi vangitsi myohaan keskiviikkoiltana runsaat kaksi viikkoa kestäneiden kuulustelujen jälkeen asuntohallituksen teknillisen osaston toimistopäällikön Markku Hainarin epäiltynä lahjoman vastaanotosta virkamiehenä.

Pisin mahdollinen pidätysaika, 17 vuorokautta, olisi umpeutunut Hainarin kohdalla torstaiaamuna. Vaihtoehtoina oli joko laskea hänet vapaalle jalalle tai julistaa vangituksi. Nyt on Helsingin raastuvanoikeuden otettava kahdeksan päivän sisällä hänen juttunsa käsittelyyn.

Samoista lahjuksista epäilty asuntohallituksen entinen rahoitusjohtaja Kalevi Sassi (kesk) laskettiin maanantaina kahden viikon pidätyksen jälkeen vapaalle jalalle odottamaan oikeudenkäynnin alkua.

Markku Hainari on voinut vaikuttaa asuntohallituksessa ratkaisevasti valtion lainoittamien rakennuskohteiden hintoihin. Hinta- ja rahoitusneuvottelujen yhteydessä on epäilty rakennusrahaa valuneen myös Keskustapuolueen kassaan.

Sivu 8

Reino Uronen perui pääjohtajahakemuksen

Maatalousministeriön kansliapäällikkö Reino Uronen (kesk) perui keskiviikkona ilmoittautumisensa maatilahallituksen pääjohtajan virkaan. Hän jää siten edelleenkin maatalousministeriöön.

Uronen peruutti hakemuksensa sen jälkeen, kun pääministeri Kalevi Sorsa (sd) oli vedonnut Uroseen, että Uronen vielä harkitsisi jäämistä kansliapäälliköksi. Urosella on laajalti tukea hallituksessa, mutta esimiehensä maatalousministeri Taisto Tähkämaan (kesk) kanssa hän ei ole tullut erityisen hyvin toimeen. Tähkämaa olisi siirtänyt Urosen pääjohtajaksi jo viime viikolla.

"Kun ulkopuolella aika korkealta taholta vedottiin minuun ja pyydettiin harkitsemaan, niin minä harkitsin näin," Uronen selitti keskiviikkona peruutuksensa syytä. Hän ei halunnut selvittää asiaa tarkemmin, "koska tämä on aika herkkä asia monelle".

Sorsan arvellaan vedonneen Uroseen sen vuoksi, että Kepu ja Tähkämaa eivät suostuneet nostamaan Urosen jälkeen kansliapäälliköksi Sdp:n ehdokasta, neuvottelevaa virkamiestä Matti Hannulaa.

Maatilahallituksen pääjohtajan virkaan ei ole nyt ilmoittautunut kukaan.